

Innhold

Forord	5
Kapittel 1	
Minoriteter med innvandrerbakgrunn	11
Personer med innvandrerbakgrunn	11
Begreper	16
Innlemmingsstrategier	19
Begrepet minoritetsspråklig	23
Barnehagens styringsdokumenter	23
Barnehagens betydning for minoritetsspråklige barn	30
Barnehagen som skoleforberedende tiltak	33
Oppsummering	35
Kapittel 2	
Norges urbefolkning - om samisk historie, språk og kultur	36
Kort om samenes opprinnelse og rettigheter som urfolk	36
Samisk levesett - historisk tilbakeblikk og trekk ved dagens situasjon	40
Oppvekstmiljø, sosialisering og oppdragelse	50
Samiske språk og fornorskingsprosesser	61
Etnopolitiske bevegelser i det samiske samfunnet	66
Samiske barnehager	69
Forskning på samiske barnehager og samiske barns oppvekst	75
Oppsummering	78
Kapittel 3	
Teoretiske perspektiver på flerkulturelle pedagogiske praksiser	79
Begrepet «flerkultur/flerkulturell»	79
Kulturbegrepet	80
Kultur som forklaringsmåte - et kritisk perspektiv	86

Barnehagekultur	90
Et sosiokulturelt perspektiv på barns utvikling	92
Et utviklingspsykologisk og barnesentrert perspektiv på barns utvikling	94
Krysskulturell forskning på oppdragelse	97
Sosialisering – teori og begreper	103
Sosialiseringprosesser	109
Identitet og identitetsutvikling i et sosiokulturelt perspektiv	112
Oppsummering	118

Kapittel 4

Foreldresamarbeid	119
Foreldremandatet	119
Foreldre med innvandrerbakgrunn og deres situasjon	121
Myndiggjøring	129
Fordommer og holdninger	136
Kulturelle perspektiver på læring – om foreldres forventninger til barnehagen	140
Foreldresamarbeid og barnehagens innhold	143
Forventninger og samarbeid i samiske barnehager	146
To tilnærminger til foreldresamarbeid	148
Dialog, kommunikasjon og informasjon	150
Det tospråklige personalets rolle i foreldresamarbeid	160
Møter med foreldrene	161
Oppsummering	168

Kapittel 5

Språkarbeid og språklæring på morsmål og norsk	169
Morsmål	169
Andrespråk	171
Tospråklighet	171
Språklige ferdigheter	174
Opplæringsmodeller og tospråklige barnehagetilbud	177
Morsmål i barnehagen	179
Hvordan arbeide med barnas morsmål?	185
Hvordan bruke foreldrene i arbeidet med barnas språkutvikling?	186
Tospråklig støtte	188
Språk og språkeksempler i samiske barnehager	192
Å lære norsk	194
Faser i tilegnelsen av andrespråk	195

Noen kritiske faktorer i andrespråkinnlæringa	199
Faktorer som fremmer innlæring av andrespråket	202
Språklæring i ulike situasjoner i barnehagen	203
Samtale	206
Utvikling av gryende skriftkyndighet	211
Kartlegging og testing av minoritetsspråklige barns språkferdigheter	215
Oppsummering	218

Kapittel 6

Flerkulturell og ikke-diskriminerende pedagogikk	219
Bakgrunn og historisk perspektiv	219
Prinsipper for en flerkulturell pedagogikk	225
Hvordan skape et flerkulturelt miljø i barnehagen?	228
Markering av merkedager i barnehagen	232
Å arbeide med forskjeller	236
Å inkludere foreldrene i det pedagogiske arbeidet	239
Personalets kompetanse	239
Oppsummering	240

Noen ord til slutt	241
---------------------------------	------------

Referanser	242
-------------------------	------------

Stikkord	253
-----------------------	------------